

Postadres: Postbus 24,
9410 AA Beilen
Telefoon: (0593) 53 92 22
E-mail: gemeente@middendrenthe.nl
Internet: www.middendrenthe.nl

Bezoekadressen:

Beilen: Raadhuisplein 1
ma, di, vr 8.30 – 12.00 uur
wo 8.30 – 16.00 uur
do 8.30 – 20.00 uur
Smilde: Hoofdweg 24
ma, do 8.30 – 12.00 uur
Westerbork: B.G. van Weezelplein 10
di 8.30 – 12.00 uur

Aan de gemeenteraad en
het college van burgemeester en wethouders

Datum: 20 november 2014
Behandeld door: Allard Gunnink
Zaaknummer: 287015
Onderwerp: Plan van aanpak

Uw brief van:
Uw kenmerk: /
Bijlagen:
Verzonden op: 20 november 2014

Geachte dames en heren,

Met deze brief praat ik u bij over het vervolg op de raadsvergadering van 30 oktober 2014. Ik heb voorafgaand aan deze brief daarover een gesprek gehad met het seniorenconvent. Het stemt mij positief dat zij zich in beginsel positief hebben uitgesproken over de opzet zoals die in dit plan van aanpak staat verwoord. Ik heb de bereidheid geproefd om in gesprek met de beoogde externe deskundigen na te gaan op welke manier het proces de beste kans van slagen heeft.

Vergadering 30 oktober 2014

Op 30 oktober 2014 hebben gemeenteraad en college gesproken over het onderzoeksrapport van Necker van Naem, gericht op het re-integratie- en bijstandsbeleid in onze gemeente.

Het debat is die avond met enkele conclusies afgesloten.

In de eerste plaats hebben gemeenteraad en college beide uitgesproken de aanbevelingen van het rapport over te nemen.

In de tweede plaats hebben beide vastgesteld dat het nodig is om aan het werk te gaan met de bestuurlijke verhoudingen in onze gemeente. De Commissaris van de Koning heeft dat de volgende dag in zijn verklaring nadrukkelijk bevestigd - ik kom daar verderop in deze brief op terug.

In goed overleg is 30 oktober afgesproken dat het college voor beide onderwerpen met een plan van aanpak zal komen. Het college heeft op zijn beurt aan mij gevraagd of ik in mijn rol als tijdelijk burgemeester dit proces wil leiden en ik voldoe graag aan dat verzoek.

Ik heb daarvoor een plan van aanpak opgesteld en dat, zoals ik aan het begin van deze brief al schreef, in eerste instantie besproken met het seniorenconvent en met het college.

Ik ben blij dat ik in het overleg met het college heb kunnen vaststellen dat hij bereid is aan de uitvoering van dit plan van aanpak mee te werken.

Ook in het seniorenconvent is mij gebleken dat de raad in beginsel positief staat tegenover het plan van aanpak. De raad is vanuit een coöperatieve instelling bereid om in een gesprek met de externe deskundigen (waarover straks meer) na te gaan op welke wijze het proces de beste kans van slagen heeft.

Ik besef daarbij dat iedereen start met eigen beelden en opvattingen.

Samenhang

Het is geen toeval dat beide onderwerpen – de aanbevelingen van Necker van Naem én de bestuurlijke verhoudingen - in de zelfde raadsvergadering van 30 oktober aan de orde kwamen.

In de eerste plaats: het rapport zelf gaat op enkele plaatsen in op de bestuurlijke rollen en verantwoordelijkheden.

In de tweede plaats: er is aan de ene kant sprake van twee afzonderlijke onderwerpen die beide om een eigen aanpak vragen, aan de andere kant bereiken we met de aanbevelingen van Necker van Naem het beste resultaat als we daarmee aan de slag kunnen binnen de context van goede bestuurlijke verhoudingen. Anders gezegd, goede bestuurlijke verhoudingen helpen de raad, het college en de organisatie om gezamenlijk en met succes de aanbevelingen van het rapport uit te voeren.

Om die reden zullen we meteen aandacht geven aan de bestuurlijke verhoudingen om vervolgens, maar wel binnen een redelijke termijn, de aanbevelingen van het rapport gezamenlijk op te pakken.

1. Bestuurlijke verhoudingen

Zorg

Op 31 oktober 2014 heeft de Commissaris van de Koning zijn bezorgdheid uitgesproken over de bestuurlijke verhoudingen en omgangsvormen in onze gemeente.

Zijn uitspraken sluiten aan bij wat de raad en het college de avond tevoren geconstateerd hebben.

Wat ik meen waar te nemen is dat u er als raads- en collegeleden eigenlijk allemaal zo over denkt: we zijn ontevreden over hoe het gaat, het vermindert ons plezier in het werk, we kunnen onvoldoende bezig zijn met waar we voor gekozen en benoemd zijn. Misschien zou u het in andere woorden formuleren, maar dat u het graag anders wilt, dat gevoel proef ik bij iedereen.

Klimaat

U werkt vanuit verschillende politieke opvattingen. Het gaat er – om dat misverstand te voorkomen – niet om dat we die verschillen negeren of verkleinen.

Het gaat er om dat we met elkaar zo'n klimaat scheppen dat u binnen goede verhoudingen vanuit uw eigen politieke opvattingen samen onze gemeente kunt besturen.

Aanpak

Hoe is het zover gekomen? Wat zijn de oorzaken? Wat kunnen we er aan doen? Het lijken op het eerste gezicht misschien makkelijke vragen.

Tegelijk beseffen we allemaal wel dat de vragen helemaal niet makkelijk zijn, als we daar in alle openheid antwoorden op gaan formuleren. We gaan ons daarom in dat proces laten begeleiden door externe deskundigen.

Het was aanvankelijk mijn bedoeling om de al geplande datum voor een werkbijeenkomst van raad en college (28 november 2014) te gaan gebruiken om hiermee te starten.

Voor de waarschijnlijke externe deskundigen is het echter feitelijk onmogelijk om op die datum aanwezig te zijn. Bij de afweging van wat het zwaarst weegt (28 november 2014 starten of de best mogelijke begeleiding), heb ik voor het laatste gekozen.

Binnenkort heb ik een gesprek met twee deskundigen uit de Galan Groep. Ik hoop en verwacht dat we hen kunnen inzetten voor de begeleiding van dit proces.

Na dit gesprek zal ik op korte termijn een kennismakingsgesprek met hen organiseren voor het seniorenconvent en een zelfde gesprek voor het college. U bepaalt daarin met elkaar vooral uw eigen aanpak, de deskundigen zijn voor u beschikbaar om dat proces grondig en goed voor te bereiden en te begeleiden.

Ik doe mijn uiterste best om deze drie gesprekken allemaal nog dit jaar te laten plaatsvinden.

Op basis van deze gesprekken en uw input zal ik samen met de begeleiders afspreken wat de volgende stappen zijn. Daarmee gaan we dan aan de slag, waarschijnlijk in januari 2015.

Het lijkt mij vanzelfsprekend dat alle raads- en collegeleden in dit proces aanwezig zijn en meedoen. Omdat het vooral om de bestuurlijke verhoudingen gaat, is de aanwezigheid van het ambtelijke managementteam, in elk geval in deze fase van het proces, niet geschikt.

Mocht tijdens het proces alsnog de behoefte ontstaan om het managementteam te betrekken, dan kunnen we het daar met elkaar over hebben.

Vervolg

Na de eerste bijeenkomsten gaan we daadwerkelijk met de bestuurlijke verhoudingen aan de slag, met de ondersteuning van de deskundigen.

2. Aanbevelingen onderzoeksrapport

Inhoud

In het onderzoeksrapport staan drie aanbevelingen die, zoals aan het begin van deze brief al gezegd, de raad en het college overgenomen hebben.

Die aanbevelingen zijn de volgende (ik noem alleen de titels):

1. Zorg voor transparante en reproduceerbare afwegingen en besluiten.
2. Herijk het beleid voor bijstand en re-integratie.
3. Creëer inzicht in resultaten.

Dilemma

De aanbevelingen zetten het college in zekere zin voor het volgende dilemma..

Aan de ene kant gaat het college samen met de raad een proces in om de aanbevelingen uit het onderzoeksrapport uit te werken. Dat proces zullen we niet vóór 1 januari 2015 afronden. Aan de andere kant wil het college al wel gebruik maken van de aanbevelingen van Necker van Naem voor de Jeugdzorg, de WMO en de Participatiewet. Bij de transitie is één van de uitgangspunten immers dat we als gemeente zoeken naar op maat toegesneden ondersteuning.

Het college gaat daarom samen met u het proces in om de aanbevelingen van Necker van Naem uit te werken. Daarbij is kwaliteit en zorgvuldigheid belangrijker dan snelheid. Met andere woorden, we nemen daarvoor met elkaar de tijd die wij daarvoor nodig denken te hebben.

Tegelijk maakt het college in de uitvoering van de Jeugdzorg, de WMO en de Participatiewet, waar dat op korte termijn mogelijk is, al gebruik van de aanbevelingen van Necker van Naem.

Het college zoekt naar een goede manier om de raad daarover te informeren, zonder dat we overigens aan de hand daarvan al de discussie gaan starten waar we juist de tijd voor gaan nemen. Met andere woorden, ik vraag van u als raad daarbij te bedenken dat het college op dit moment alleen nog kleine stappen kan en wil zetten. Kan zetten vanwege de tijd en wil zetten om de raad de gelegenheid te geven samen met college en organisatie fundamenteel aan die aanbevelingen te werken. Dat lijkt mij in deze fase van het proces logisch.

Uiteindelijk zal het college, als we de aanbevelingen samen uitgewerkt hebben voor het re-integratie- en bijstandsbeleid, die uitkomsten waar dat wenselijke en mogelijk is ook gaan gebruiken voor de andere beleidsterreinen waarop we als gemeente actief zijn: de andere transitie maar ook andere beleidsvelden.

Aanpak

Ook voor dit deel van ons gezamenlijke plan van aanpak zullen we gebruik maken van externe begeleiding.

Daarbij maken we onderscheid tussen het beleid en de uitvoering/resultaten.

2.1. Uitvoering en resultaten (aanbeveling 1 en 3)

Met de uitvoering van deze aanbevelingen kunnen we begin 2015 starten, nadat we met het eerste traject (de bestuurlijke verhoudingen) de eerste stappen vooruit gezet hebben. We zullen starten met een werkbijeenkomst waarin raad, college en management samen nadenken over de basisvraag: hoe kunnen we maatwerk leveren, transparant zijn en toch niet bureaucratisch worden? Want dat is wat ik bij alle partijen heb geproefd.

Voor deze werkbijeenkomst laten we ons extern ondersteunen.

Deze werkbijeenkomst is voor college en organisatie het beginpunt van het daadwerkelijke werk: binnen de organisatie aan de slag om de aanbevelingen feitelijk in te voeren, volgens de richting die uit de werkbijeenkomst voort zal komen. Ik ga ervan uit dat we ook dan een duidelijk proces met elkaar zullen afspreken: wat gaan we doen, wie gaat het doen, hoe zien we de resultaten en wanneer zien we die enzovoort.

Daarbij verwacht ik van de organisatie het professionele vermogen om de gevraagde veranderingen constructief te integreren in de manieren van werken.

2.2. Beleid (aanbeveling 2)

Vanaf 1 januari 2015 start het college met de uitvoering van de nieuwe Participatiewet, zodat hij daarmee de komende maanden de eerste ervaringen op kan doen.

Daarnaast is het college bezig met de voorbereidingen voor een besluit over de vraag welke positie Alescon de komende jaren in kan en/of moet nemen.

Ook zijn we nog in afwachting van de uitkomsten van het benchmarkonderzoek dat Necker van Naem voor u uitvoert.

Daarom zullen we in het tweede kwartaal 2015 een eerste werkbijeenkomst beleggen waarin de raad de richting aangeeft waarin het college het nieuwe beleid moet ontwikkelen. Ook daarvoor zullen we externe ondersteuning inzetten.

Tot slot

Samengevat

Samengevat komt ons plan van aanpak op het volgende neer:

- In december 2014 starten we met gesprekken met het seniorenconvent en het college over de bestuurscultuur, om de aanpak gezamenlijk voor te bereiden. Daarna gaan we hiermee zo snel mogelijk verder aan de slag met raad en college.
- Begin 2015, nadat we de eerste stappen vooruit gezet hebben rond de bestuurlijke verhoudingen, starten we met een werkbijeenkomst van raad, college en organisatie over het thema “maatwerk en navolgbaarheid”.
- In het tweede kwartaal 2015 starten we met een werkbijeenkomst van raad en college over het bijstands- en re-integratiebeleid.

Bij alle drie bijeenkomsten zal er externe ondersteuning zijn.

Ondersteuning

Ik maak in dit totale proces gebruik van de ambtelijke inzet van de griffier en de gemeentesecretaris, daarbij ondersteund door de directiesecretaris. Ze zullen in die rol daarom ook aanwezig kunnen zijn bij de diverse bijeenkomsten, zij zullen ook de werkbijeenkomsten (laten) organiseren.

Ik vertrouw er op dat ik u met deze brief op dit moment voldoende heb geïnformeerd. Mocht dat anders zijn, dan kunt u mij altijd benaderen. Ook kunt u als raadslid altijd contact opnemen met de griffier.

Met vriendelijke groet,

T. Baas,
burgemeester.